

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Psychologia rozwoju człowieka dorosłego
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	5
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	56 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	4
Rok studiów	2
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2025/2026
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr hab. Joanna Konarska (e-mail: jkonarska@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
4	28 godz.	28 godz.	5

2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z przedmiotem psychologii rozwoju w ciągu życia, strategiami badań nad rozwojem psychicznym oraz przykładowymi narzędziami do diagnostyki rozwojowej.
----	--

3. Wymagania wstępne

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student dysponuje wiedzą na temat uniwersalnych i wspólnych cech psychologicznych oraz o zmianach w rozwoju psychicznym od okresu adolescencji do starości wyznaczonych przez kontekst społeczny i indywidualny styl życia.	EUK7_W1, EUK7_W4, EUK7_W5, EUK7_W7
U1	Umiejętności: Student potrafi dostrzec podobieństwa i różnice w indywidualnym funkcjonowaniu ludzi w odniesieniu do wieku życia i stadium zaawansowania rozwojowego.	EUK7_U2, EUK7_U5
K1	Kompetencje społeczne: Student zapoznał się zastosowaniem adekwatnych narzędzi, potrafi diagnozować niektóre przejawy rozwoju psychicznego w adolescencji i okresie dorosłości.	EUK7_KS1, EUK7_KS3, EUK7_KS4

5. Treści programowe

Wykład (28 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 4)
Wyk1	Nowoczesne rozumienie rozwoju psychicznego w ciągu całego życia.
Wyk2	Trzy modele zmian psychicznych w ciągu życia. Strategie badań nad rozwojem psychicznym.
Wyk3	Kryzys rozwojowy w przebiegu życia. Punkty zwrotne, punktualne i niepunktualne doświadczenia życiowe, ważne zdarzenia życiowe, stres życiowy jako źródła kryzysów rozwojowych w ciągu życia.
Wyk4	Stadia rozwoju psychicznego z perspektywy life-span. Okresy rozwoju w koncepcji Erika Eriksona, Daniela Levinsona, Kazimierza Dąbrowskiego, w teoriach post- i neopiagetowskich.
Wyk5	Rozwój psychoseksualny w biegu życia. Płciowość, seksualność, tożsamość.
Wyk6	Rozwój psychospołeczny w okresie wczesnej dorosłości. Teoria i badania nad rozwojem moralnym w ciągu życia.
Wyk7	Rozwój psychospołeczny w okresie średniej dorosłości. Dojrzałość osobowa. Poczucie kontroli nad własnym losem.
Wyk8	Rozwój psychospołeczny w okresie późnej dorosłości. Teorie starzenia się. Umieranie, śmierć i żałoba.

Ćwiczenia (28 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 4)
Cw1	Rozwój fizyczny, zdrowie i czynniki ryzyka zdrowotnego w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości.
Cw2	Rozwój poznawczy w okresie dorastania i zmiany w okresie wczesnej dorosłości. Edukacja oraz doświadczenia osobiste jako czynnik rozwoju psychicznego.
Cw3	Wybrane narzędzie wstępnej oceny sfery poznawczej np. Bateria Testów APIS-Z, Test Matryc Ravena w Wersji Standard.
Cw4	Rozwój społeczny i osobowości. Rozumowanie moralne - zmiany w biegu życia i ich uwarunkowanie.
Cw5	Zadania życiowe w okresie wczesnej dorosłości, realizacja zadań i współczesna tendencja do przesunięcia w czasie ich realizacji (analiza przyczyn, ograniczeń i możliwości)
Cw6	Zdrowie i samopoczucie w okresie wczesnej dorosłości.
Cw7	Funkcjonowanie poznawcze w okresie wczesnej dorosłości. Edukacja jako czynnik rozwoju psychicznego.
Cw8	Związki uczuciowe i role społeczne w okresie wczesnej dorosłości.
Cw9	Wybrane narzędzie oceny sfery społecznej i osobowości u młodych dorosłych, np. Skala Kompetencji Osobistych.
Cw10	Zdrowie i sprawność w średniej dorosłości. Czynniki ryzyka zdrowotnego.
Cw11	Funkcjonowanie poznawcze. Zdolności twórcze w okresie średniej dorosłości.
Cw12	Rozwój społeczny, życie osobiste i praca zawodowa okresu średniej dorosłości.
Cw13	Wybrane narzędzie oceny sfery poznawczej, społecznej lub osobowości osób w okresie średniej dorosłości, np. Skala Postaw Być lub mieć.
Cw14	Zdrowie, sprawność fizyczna i poznawcza w późnej dorosłości. Czynniki ryzyka zdrowotnego.
Cw15	Osobowość i związki społeczne w późnej dorosłości. Różnice indywidualne w aktywności i stylu życia osób starzejących się i starych.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
	Wykład konwersatoryjny, objaśnienie, rozmowa kierowana
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
Ćwiczenia	
	Analiza wybranych narzędzi diagnostycznych
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M12	Metoda sytuacyjna
M15	Praca nad projektami
M18	Rozwiązywanie zadań
M19	Studium przypadku
M20	Uczenie się w oparciu o problem

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	28 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	28 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	69 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	125 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Ostateczne zaliczenie przedmiotu następuje po uzyskaniu zaliczenia z ćwiczeń, które stanowi średnia ważona ocenę z kolokwium, aktywności na zajęciach i oceny analizy studium przypadku. Zaliczenie ćwiczeń jest warunkiem przystąpienia do egzaminu.
2. Ocena z egzaminu na podstawie wyników testu

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	od 90% i więcej pozytywnych odpowiedzi w egzaminie testowym
Na ocenę 4,5:	od 80 do 89% pozytywnych odpowiedzi w egzaminie testowym
Na ocenę 4:	od 70 do 79% pozytywnych odpowiedzi w egzaminie testowym
Na ocenę 3,5:	od 61 do 69% pozytywnych odpowiedzi w egzaminie testowym
Na ocenę 3:	od 50 do 60% pozytywnych odpowiedzi w egzaminie testowym

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	umiejętność łączenia nauczanych treści z innymi wiadomościami na temat rozwoju człowieka w poszczególnych okresach życia
Na ocenę 4,5:	szczegółowa orientacja w nauczanych treściach
Na ocenę 4:	dobra ogólna znajomość treści nauczanych
Na ocenę 3,5:	ogólna orientacja w nauczanych treściach
Na ocenę 3:	słaba orientacja w nauczanych treściach

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.) (2000). Psychologia rozwoju człowieka w ciągu całego życia, t. 2. Warszawa, WN PWN
2. Oleś P.K. (2011) Psychologia człowieka dorosłego. Warszawa, WN PWN
3. Steuden S. (2014) Psychologia starzenia się i starości. Warszawa, WN PWN

Literatura uzupełniająca

1. Brzezińska A. (red.) (2005) Psychologiczne portrety człowieka. Gdańsk, GWP
2. Fimogenow M. (2013) Rozwój w okresie późnej dorosłości. Szanse i zagrożenia. Acta Universitatis Lodzensis, 297: 93-104